

Maapõue strateegia töörühma 2. koosoleku protokoll

Toimumise aeg: 29.07.2015, kl 13.00 – 14.30

Toimumise koht: Keskkonnaministeerium, Narva mnt 7a, Tallinn

Osalesid:

Keskkonnaministeerium: Marko Pomerants, Ado Lõhmus, Rein Raudsep, Tiit Kaasik, Kätlin Mandel, Kadri Masing;

Majandus-ja Kommunikatsiooniministeerium: Kaupo Reede, Timo Tatar, Joel Peetersoo;

Maa-amet: Reet Roosalu;

Osühing Eesti Geoloogiakeskus: Margus Raha;

Eesti Geoloogia Selts: Tarmo All;

Tallinna Tehnikaülikool: Enno Reinsalu, Atko Heinsalu;

Tartu Ülikool: Erik Puura, Leho Ainsaar;

Eesti Mäetööstuse Ettevõtete Liit: Rein Voog;

Siseministeerium: Tiit Oidjärv.

Juhatas: Marko Pomerants

Protokollis: Tiit Kaasik

Päevakord

1. Avasõnad
2. Ülevaade vahepeal toimunud
3. Töörühma moodustamise käskkirjast
4. Maapõue strateegia ettepanek
5. Edasine töökorraldus. Arutame läbi:
 - mida oleks kindlasti vaja strateegia koostamiseks eelnevalt juurde uurida;
 - milliseid uuringuid/töid oleks kindlasti vajalik sisse osta, mida saaks töörühm pakkuda;
 - alltöörühmade moodustamine;
 - edasised koosolekud ja suhtlus.

Alljärgnevalt ülevaade avakoosolekust käsitletud teemade kaupa

1. **Marko Pomerants:** avasõnad.

2. Ülevaade vahepeal toimunud

Tiit Kaasik andis ülevaate alates eelmisest koosolekust tehtud tegevustest. Pärast koosolekut edastati töörühmale ülevaatamiseks protokoll koos lisadega, töörühma moodustamise käskkiri ja kaasatavate huvirühmade nimekiri. Töörühm esitas ettepanekud nimetatud dokumentidele ja maapõue strateegia koostamise ettepanekule. Seejärel koondasime ettepanekud ja täiendasime vastavaid dokumente. Täiendatud eelnõu, allkirjastatud protokoll, täiendatud töörühma moodustamise käskkiri ja laekunud ettepanekute koond saadeti töörühmale 15.07. Pärast seda

laekusid veel mõned ettepanekud ja strateegia koostamise eelnõud täiendati veelgi. Maapõue strateegia koostamise kavatsuse kohta on Keskkonnaministeeriumi kodulehele lisatud vastav jaotis.

Otsus: Ülevaate kohta kommentaare ei olnud.

3. Töörühma moodustamise käskkirjast

Töörühma moodustamise käskkirja eelnõule laekus paar ettepanekut. Arvestasime ettepanekuga lisada käskkirja andmise aluseks viide Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammile. Täiendavat arutamist vajavaks pidasime ettepanekut lisada töögruppi juurde üks MKMi liige ja mõne maavarade väärtustamisega tegeleva ettevõtlusorganisatsiooni esindaja. Koosoleku päevaks ei ole oma liiget veel määranud Rahandusministeerium. Käskkirjale on lisatud ka punkt, mis võimaldab alltöörühmade moodustamist.

Toimus arutelu täiendava MKMi esindaja töörühma koosseisu määramise üle.

Otsus:

- **Töörühma määratakse täiendav MKMi esindaja. MKM saadab täiendava esindaja andmed KeMile.**

4. Maapõue strateegia ettepanek

Tiit Kaasik andis ülevaate maapõue strateegia ettepaneku täiendamisest. Üles olid jäänud mõned põhimõttelised küsimused, mida töörühmas arutati.

1) Strateegia eesmärk.

Strateegia eesmärki on eelnõus võrreldes algupärasega mõnevõrra muudetud, kuid selle asemele on pakutud ka alternatiivne sõnastus.

Eesmärk eelnõu viimases versioonis:

Maapõue strateegia eesmärgiks on Eesti Vabariigi kui maapõue (sh maavarade) peamise omaniku rolli määramine ning riigi mitmekülgsede huvide defineerimine maapõue (sh maavarade) uurimisel ja kasutamisel, lähtudes geoloogilistest, majanduslikest, sotsiaalsetest, keskkonnakaitselistest ja julgeoleku aspektidest.

Ettepanek Strateegia eesmärgi sõnastusele:

Maapõue strateegia luuakse eesmärgiga kasutada maapõue ja seal leiduvaid maavarasid Eesti ühiskonnale suurimat väärtust looval moel, arvestades sotsiaalmajanduslikke ja keskkonnaalaseid aspekte. Strateegiaga määratakse Eesti Vabariigi kui maapõue ja maavarade peamise omaniku roll maapõue uurimisel, maapõue ja maavarade kasutamisse andmisel ning kasutamisel.

Töörühmas toimus arutelu ja leiti, et mõistlik on aluseks võtta ettepanekuna esitatud sõnastus, kuid seda tuleb täiendada esialgse eesmärgi elementidega.

2) Mulla käsitlemine maapõue strateegias.

Töörühm arutas, kas mulla temaatikat peaks maapõue strateegias käsitlema. Leiti, et mulda strateegias eraldi käsitleda ei ole vajalik, kuna selle küsimusega tegeletakse erinevate arengudokumentide koosseisus niigi ja ei ole mõistlik koostatava dokumendi mahtu täiendavalt paisutada ning fookust hägustada. Asjakohastel juhtudel tuleb siiski teiste teemade sees ka mullaga seonduvad küsimused lahendada.

3) Maapõue strateegia sisu.

Töörühm vaatas üle strateegia ettepanekus välja pakutud sisuteemad (kokku 9 punkti). Tehti sõnastuslikke täiendusi. Täiendavaid ettepanekuid ei olnud.

Otsus:

- **Strateegia eesmärgi sõnastuse aluseks võetakse ettepanekuna esitatud sõnastus, kuid seda täiendatakse esialgse eesmärgi elementidega.**
- **Mulla temaatikat maapõue strateegias eraldi ei käsitleta.**
- **Strateegia ettepaneku sisu on piisavalt kirjeldatud.**

5. Edasine töökorraldus.

Marko Pomerants andis ülevaate edasisest põhimõttelisest töökorraldusest.

Järgnevalt toimus töörühmas 5. päevakorrapunkti teemade arutelu.

1) Mida oleks kindlasti vaja strateegia koostamiseks eelnevalt juurde uurida ja milliseid uuringuid/töid oleks kindlasti vajalik sisse osta, mida saaks töörühm pakkuda.

- Vajalik on uurida maavarade kaevandamise panust Eesti majandusse ja maavarade kasutamise majanduslikku potentsiaali. MKMil on kavas selline uuring korraldada.
- Võrdluseks on vajalik saada ülevaade teiste riikide maavarade kasutamise korraldusest.

2) Alltöörühmade moodustamine.

- KeM pakub välja nelja alltöörühma moodustamise. Esiteks võiks moodustada alltöörühma, mis tegeleb riigi ülesannete määratlemise ja analüüsiga (sh korralduslikud küsimused). Teiseks võiks moodustada alltöörühma maapõue kasutamise majandusliku mõju ja potentsiaali, maapõue ressursside vajaduse ning tähtsuse küsimustega tegelemiseks. Kolmandaks võiks moodustada alltöörühma teadus- ja arendustegevuse, uuringute ning tuleviku maapõueressursside küsimustega tegelemiseks. Neljandaks võiks moodustada alltöörühma, mis tegeleb keskkonnakaitse ja ruumilise planeerimise küsimustega maapõue kasutamise kontekstis.
- Leiti, et põhimõtteliselt on selline pakkumine sobiv. Mitmed teemad võivad teatud määral alltöögruppide vahel kattuda. Muuhulgas on horisontaalseid teemasid (nt

ühiskonna hoiak ja teadlikkus), millega tegelevad teatud määral kõik alltöögrupid või mis jäävad töögrupi pädevusse.

Jätкус arutelu korralduslike küsimuste ja ajakava teemal.

Otsus:

- **Korrigeeritud maapõue strateegia koostamise ettepanek saadetakse tööruhmale veelkord tutvumiseks.**
- **MKM korraldab Strateegia koostamise käigus maavarade majandusliku mõju ja potentsiaali väljaselgitamiseks uuringu.**
- **Esiialgu moodustatakse strateegia koostamiseks 4 alltöörühma. KeM sõnastab alltöörühmade täpsustatud ülesanded ja saadab ettepanekuna tööruhmale ülevaatamiseks. Seejärel tehakse päring vastavatele asutusele esindajate määramiseks.**
- **Alltöörühmad moodustatakse augusti kuu jooksul, et tööd alustada septembris. Igas alltöörühmas võiks olla kuni 5 inimest. Alltöörühmade moodustamiseks eraldi käskkirja ei vormistata. Alltöörühmade koosseisud saadetakse eelnevalt tööruhmale ülevaatamiseks.**
- **Augusti jooksul on vajalik selgeks saada, millised on sisseostetavad tööd. Töörühma ettepanekud on oodatud.**

/allkirjastatud digitaalselt/

Tiit Kaasik